

Sygn. akt VI GC 1501/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska	
Protokolant:	st. sekr. sąd. Dorota Moszyk	

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2019 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko **Szpital (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Szpital (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 162 złotych (sto sześćdziesiąt dwa złote) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 18 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

III. zasądza od powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz pozwanego Szpital (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. kwotę 1 817 złotych (jeden tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV. kosztami procesu w pozostałym zakresie obciąża powoda (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. uznając je za uiszczone.

Sygn. akt VI GC 1501/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 stycznia 2019 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego Szpital (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. kwoty 7 128 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 18 stycznia 2019 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu – tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, o jakiej mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 08 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 118) stanowiącej iloczyn 44 wystawionych pozwanemu faktur i równowartości 40 euro od każdej faktury. W uzasadnieniu powód wskazał, iż strony pozostawały w stosunkach handlowych, pozwany zamawiał u powoda towar, który powód dostarczał zgodnie z zamówieniem, pozwany nie płacił jednak obciążającej go należności w terminie.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 29 maja 2019 roku w sprawie o sygn. akt VI GNc 612/19 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego orzeczenia pozwany Szpital (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. wniósł o oddalenie powództwa wskazując, że wszystkie 44 faktury wymienione w wezwaniu do zapłaty dołączonym do pozwu zostały przez pozwanego zapłacone po wydaniu nakazu zapłaty przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie o sygn. akt VI GNc 1286/18.

Pozwany podniósł także zarzut nadużycia prawa przez powoda wskazując, że pozwany jest szpitalem publicznym i jak każdy tego typu podmiot ma problem finansowy nie ze swojej winy, lecz robi wszystko, by regulować swoje zaległości. Pozwany jako podmiot medyczny jest bowiem zobowiązany do udzielania świadczeń zdrowotnych każdej osobie, która tego potrzebuje bez względu na jej status, miejsce zamieszkania, czy też okoliczność, że został już wyczerpany określony w umowie z publicznym płatnikiem (NFZ) tzw. limit świadczeń zdrowotnych. Udzielanie świadczeń medycznych każdej osobie w obliczu zagrożenia życia lub zdrowia, w tym osobom nieubezpieczonym, od których potem wartości tych świadczeń nie można de facto skutecznie ściągnąć, jest obowiązkiem pozwanego, w związku z czym pozwany ponosi szereg wydatków, co wpływa na jego płynność finansową.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od czerwca do sierpnia 2018 roku Szpital (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. zamawiał artykuły medyczne w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W..

Zamówione towary zostały dostarczone do Szpital (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K..

W okresie od dnia 20 czerwca 2018 roku do dnia 02 sierpnia 2018 roku za zamówiony towar (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wystawił Szpital (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. następujące faktury:

- numer FS (...) z dnia 20 czerwca 2018 roku na kwotę 1 728 złotych, z terminem płatności do dnia 19 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 21 czerwca 2018 roku na kwotę 5 410,80 złotych, z terminem płatności do dnia 20 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 21 czerwca 2018 roku na kwotę 1 080 złotych, z terminem płatności do dnia 20 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 22 czerwca 2018 roku na kwotę 4 698 złotych, z terminem płatności do dnia 21 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 22 czerwca 2018 roku na kwotę 4 698 złotych, z terminem płatności do dnia 21 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 22 czerwca 2018 roku na kwotę 4 060,80 złotych, z terminem płatności do dnia 21 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 22 czerwca 2018 roku na kwotę 5 410,80 złotych, z terminem płatności do dnia 21 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 25 czerwca 2018 roku na kwotę 5 410,80 złotych, z terminem płatności do dnia 24 sierpnia 2018 roku,

- numer FS (...) z dnia 25 czerwca 2018 roku na kwotę 5 410,80 złotych, z terminem płatności do dnia 24 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 25 czerwca 2018 roku na kwotę 4 698 złotych, z terminem płatności do dnia 24 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 25 czerwca 2018 roku na kwotę 4 698 złotych, z terminem płatności do dnia 24 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 25 czerwca 2018 roku na kwotę 5 410,80 złotych, z terminem płatności do dnia 24 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 25 czerwca 2018 roku na kwotę 3 002,40 złotych, z terminem płatności do dnia 24 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 25 czerwca 2018 roku na kwotę 4 698 złotych, z terminem płatności do dnia 24 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 26 czerwca 2018 roku na kwotę 4 698 złotych, z terminem płatności do dnia 25 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 26 czerwca 2018 roku na kwotę 2 646 złotych, z terminem płatności do dnia 25 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 26 czerwca 2018 roku na kwotę 5 356,80 złotych, z terminem płatności do dnia 25 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 26 czerwca 2018 roku na kwotę 6 706,80 złotych, z terminem płatności do dnia 25 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 27 czerwca 2018 roku na kwotę 1 728 złotych, z terminem płatności do dnia 26 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 28 czerwca 2018 roku na kwotę 5 356,80 złotych, z terminem płatności do dnia 27 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 28 czerwca 2018 roku na kwotę 6 780,80 złotych, z terminem płatności do dnia 27 sierpnia 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 03 lipca 2018 roku na kwotę 4 698 złotych, z terminem płatności do dnia 01 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 03 lipca 2018 roku na kwotę 3 002,40 złotych, z terminem płatności do dnia 01 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 04 lipca 2018 roku na kwotę 4 698 złotych, z terminem płatności do dnia 02 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 04 lipca 2018 roku na kwotę 5 356,80 złotych, z terminem płatności do dnia 02 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 04 lipca 2018 roku na kwotę 5 410,80 złotych, z terminem płatności do dnia 02 września 2018 roku,

- numer FS (...) z dnia 10 lipca 2018 roku na kwotę 5 940 złotych, z terminem płatności do dnia 08 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 10 lipca 2018 roku na kwotę 5 410,80 złotych, z terminem płatności do dnia 08 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 10 lipca 2018 roku na kwotę 14 256 złotych, z terminem płatności do dnia 08 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 10 lipca 2018 roku na kwotę 2 808 złotych, z terminem płatności do dnia 08 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 11 lipca 2018 roku na kwotę 5 410,80 złotych, z terminem płatności do dnia 25 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 11 lipca 2018 roku na kwotę 4 698 złotych, z terminem płatności do dnia 25 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 11 lipca 2018 roku na kwotę 5 410,80 złotych, z terminem płatności do dnia 25 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 17 lipca 2018 roku na kwotę 1 080 złotych, z terminem płatności do dnia 25 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 17 lipca 2018 roku na kwotę 4 860 złotych, z terminem płatności do dnia 17 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 18 lipca 2018 roku na kwotę 5 410,80 złotych, z terminem płatności do dnia 25 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 18 lipca 2018 roku na kwotę 5 410,80 złotych, z terminem płatności do dnia 25 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 19 lipca 2018 roku na kwotę 4 698 złotych, z terminem płatności do dnia 25 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 19 lipca 2018 roku na kwotę 4 698 złotych, z terminem płatności do dnia 25 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 17 lipca 2018 roku na kwotę 3 520,80 złotych, z terminem płatności do dnia 25 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 24 lipca 2018 roku na kwotę 1 890 złotych, z terminem płatności do dnia 24 września 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 01 sierpnia 2018 roku na kwotę 2 116,80 złotych, z terminem płatności do dnia 12 października 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 01 sierpnia 2018 roku na kwotę 2 646 złotych, z terminem płatności do dnia 12 października 2018 roku,
- numer FS (...) z dnia 01 sierpnia 2018 roku na kwotę 1 404 złotych, z terminem płatności do dnia 02 października 2018 roku.

niesporne

Szpital (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. nie zapłacił należności wynikających z powyższych faktur (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w terminie.

Należności wynikające z powyższych faktur zostały uregulowane przez Szpital (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. po wydaniu nakazu zapłaty przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie o sygn. akt IX GNc 1286/18.

niesporne

Pismem z dnia 10 stycznia 2018 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wezwał Szpital (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. do zapłaty kwoty 7 128 złotych tytułem rekompensat za koszty odzyskiwania należności (44 x 4,05 x 40), jednakże bezskutecznie.

wezwanie do zapłaty wraz z zestawieniem faktur oraz dowodem nadania – k. 17-19 akt

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dowodów z dokumentów przedłożonych przez powoda w toku postępowania, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych, nie budziła wątpliwości Sądu, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary, tym bardziej, że nie były one kwestionowane w zakresie ich mocy dowodowej przez żadną ze stron. Sąd wziął również pod uwagę oświadczenia stron uwzględniając je jednakże w takim jedynie zakresie, w jakim nie były one kwestionowane przez stronę przeciwną.

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części.

W niniejszej sprawie powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego Szpital (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. kwoty 7 128 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 18 stycznia 2019 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu – tytułem zwrotu kosztów odzyskiwania należności wywodząc swoje roszczenie z treści art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 08 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 118), zgodnie z którym wierzycielowi od dnia nabycia uprawnienia do odsetek przysługuje od dłużnika, bez wezwania, równowartość kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności.

Na marginesie jedynie wskazać należy, że oprócz tej kwoty wierzycielowi przysługuje również zwrot, w uzasadnionej wysokości, poniesionych kosztów odzyskiwania należności przewyższających tę kwotę (ust. 2), co jednakże nie było objęte przedmiotem niniejszego postępowania.

Pozwany Szpital (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. kierując zarzuty przeciwko żądaniu pozwu wskazywał, że wszystkie faktury wymienione w wezwaniu do zapłaty dołączonym do pozwu zostały przez pozwanego zapłacone po wydaniu nakazu zapłaty przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie o sygn. akt VI GNc 1286/18, a tym samym mając na uwadze, że pozwany jest szpitalem publicznym i jak każdy tego typu podmiot ma problem finansowy nie ze swojej winy, gdyż jako podmiot medyczny jest zobowiązany do udzielania świadczeń zdrowotnych każdej osobie, która tego potrzebuje bez względu na jej status, miejsce zamieszkania, czy też okoliczność, że został już wyczerpany określony w umowie z publicznym płatnikiem (NFZ) tzw. limit świadczeń zdrowotnych, dochodzenie przez powoda kosztów odzyskiwania należności uznać należy za nadużycie prawa.

Mając na uwadze powyższe stanowiska stron wskazać należy, iż w rozpoznawanej sprawie poza sporem pozostawało, że strony łączyły umowy sprzedaży artykułów medycznych, a więc transakcje handlowe w rozumieniu przepisów

ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, o której mowa powyżej. Bezsprzeczne było również to, iż pozwany nie zapłacił powodowi w uzgodnionym terminie wynikających z przedmiotowych faktur należności.

W tym miejscu wskazać należy, że rekompensata za koszty odzyskiwania należności w wysokości 40 euro przewidziana w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 08 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (poprzednio – o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 118 ze zmianami) przysługuje wierzycielowi bez konieczności wykazania, że koszty te zostały poniesione i roszczenie o taką rekompensatę powstaje po upływie terminów zapłaty określonych w umowie lub ustalonych zgodnie z art. 7 ust. 3 i art. 8 ust. 4 tej ustawy.

Naliczanie rekompensaty jest więc możliwe już od pierwszego dnia po upływie terminu zapłaty. Opłata ta w praktyce może być żądana od każdego niezapłaconego w terminie rachunku lub faktury, niezależnie od wysokości wynikającego z nich roszczenia. Jest należna także w przypadku, gdy należność z faktury jest niższa niż równowartość 40 euro i niezależnie od faktycznego poniesienia przez wierzyciela jakichkolwiek kosztów dochodzenia należności (wierzyciel musi jedynie wykazać, że dłużnik opóźnił się w wykonaniu zobowiązania pieniężnego). Jednocześnie ustawa nie uzależnia naliczenia tej opłaty od skierowania sprawy do sądu, można domagać się jej już w wezwaniu do zapłaty.

Jak wskazał w uzasadnieniu uchwały z dnia 11 grudnia 2015 roku wydanej w sprawie o sygn. akt III CZP 94/15 Sąd Najwyższy przewidziane w art. 10 ustawy z dnia 08 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (poprzednio – o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 118 ze zmianami) uprawnienie wierzyciela jest oderwane od spełnienia przez niego dodatkowych warunków poza tym, że spełnił on swoje świadczenie oraz nabył prawo do żądania odsetek. Jest to uprawnienie, które nie zależy od tego, czy wierzyciel poniósł w konkretnej sytuacji jakiegokolwiek uszczerbek związany ze spełnieniem przez dłużnika jego świadczenia z opóźnieniem. Skoro zaś celem dyrektywy, której przedmiotowy przepis jest implementacją, jest zwalczanie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych, to uprawnienie do żądania od dłużnika zryczałtowanego zwrotu kosztów odzyskiwania należności należy postrzegać jako jeden ze środków służących realizacji tego celu. Podobnie jak obowiązek zapłaty odsetek nie jest związany z koniecznością wykazywania, że wierzyciel poniósł szkodę i że niewykonanie świadczenia w terminie było spowodowane okolicznościami, za które dłużnik ponosił odpowiedzialność, także obowiązek zapłaty równowartości 40 euro nie jest zależny od tych okoliczności. Celem jego wprowadzenia, podobnie jak celem ustalenia względnie krótkich terminów zapłaty, na co strony w umowach mają tylko ograniczony wpływ, było zwiększenie dolegliwości wobec dłużnika, który nie spełnia świadczenia w terminie. Prawodawca unijny uznał bowiem, że należy wprowadzić dodatkowe środki, które zapobiegać mają negatywnemu wpływowi, jaki opóźnienia w płatnościach powodują dla płynności finansowej, a co za tym idzie finansów przedsiębiorstw.

Sąd podziela i przyjmuje za własny pogląd wyrażony przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie w uzasadnieniu wyroku z dnia 23 marca 2016 roku w sprawie o sygn. akt VI Ga 56/16, w którym wskazano, że zasady współzycia społecznego rozumiane jako powszechnie akceptowane w społeczeństwie reguły uczciwego, rzetelnego, lojalnego postępowania, zasady słuszności, dobrych obyczajów, etycznego zachowania wobec drugiego człowieka, umożliwiają dostosowanie ogólnych norm prawa do konkretnego stanu faktycznego przy uwzględnieniu systemu ocen lub zasad postępowania o charakterze pozaprawnym. Mając więc na uwadze dolegliwość dla dłużnika takiej sankcji, jaką przewiduje art. 10 ustawy z dnia 08 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (poprzednio – o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 118 ze zmianami) do Sądu orzekającego w sprawach o przyznanie równowartości 40 euro, należy zbadać, czy w okolicznościach konkretnej sprawy wierzyciel nie nadużył przyznanego mu prawa, biorąc pod uwagę art. 5 k.c. (tak również Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 11 grudnia 2015 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 94/15).

Zgodnie z treścią art. 5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub zasadami współzycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Powyższy przepis jest najważniejszym z przepisów zawierających tzw. klauzule generalne. Stanowi on, że treść (granice) wszystkich uprawnień materialnego

prawa cywilnego określają nie tylko normy prawne tworzące poszczególne uprawnienia, ale także zasady współzycia społecznego i społeczno –gospodarcze przeznaczenie danego prawa. Ujęte w tym przepisie społeczno – gospodarcze przeznaczenie prawa i zasady współzycia społecznego należy traktować jako normy społeczne ogólne, odnoszące się do wszystkich możliwych przypadków, gdy powoływanie się na prawo podmiotowe nie stanowi jego wykonywania, lecz jego nadużywanie, które nie jest społecznie aprobowane i w związku z tym nie korzysta z ochrony prawnej. Zasady współzycia społecznego rozumiane jako powszechnie akceptowane w społeczeństwie reguły uczciwego, rzetelnego, lojalnego postępowania, zasady słuszności, dobrych obyczajów, etycznego zachowania wobec drugiego człowieka, umożliwiają dostosowanie ogólnych norm prawa do konkretnego stanu faktycznego przy uwzględnieniu systemu ocen lub zasad postępowania o charakterze pozaprawnym.

Przepis art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (poprzednio – o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 118 ze zmianami) umożliwiający wierzycielowi domaganie się rekompensaty za koszty odzyskiwania należności uiszczonych po terminie ma na celu skłonienie dłużnika do terminowych płatności, a jednocześnie zawiera uprawnienie wierzyciela do odzyskania poniesionych kosztów i tak też powinien być wykorzystywany. Wykorzystanie tego przepisu do innych celów uznać należy za sprzeczne z jego społeczno – gospodarczym przeznaczeniem opisanym wyżej. Rygorystyczne zastosowanie w przedmiotowym przypadku przepisu art. 10 ust. 1 powołanej ustawy byłoby w przekonaniu Sądu jego nadużyciem nieuzasadnionym okolicznościami sprawy.

Sąd miał bowiem na uwadze, że jak wskazał pozwany (a okoliczności tej powód nie zaprzeczył) wszystkie faktury wymienione w wezwaniu do zapłaty dołączonym do pozwu zostały przez pozwanego zapłacone po wydaniu nakazu zapłaty przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie o sygn. akt VI GNc 1286/18, a zatem strona powodowa, mimo, iż jej roszczenie wynikało z 44 faktur, skumulowała je i dochodziła go tylko raz – kierując jeden pozew o zapłatę. Skoro należność dochodzona była tylko raz, to zasadne jest tylko jednokrotne naliczenie kosztów jej odzyskania, bez względu na to, ile faktur w istocie składa się na taką należność. W ocenie Sądu automatyczne naliczanie równowartości kwoty 40 euro od każdej faktury składającej się na jedną należność dochodzoną w powyższej sprawie nie może stać się dodatkowym, regularnym źródłem pozyskiwania środków przez uprawnionego, pozostającym w oderwaniu od funkcji, jaką rekompensata miała pełnić (tak też Sąd Okręgowy w Krakowie w uzasadnieniu wyroku z dnia 31 maja 2017 roku, sygn. akt II Ca 680/17). Wskazać bowiem należy, że skoro działania powoda zmierzające do odzyskania wyżej określonej należności głównej (z 44 wskazanych faktur) ograniczyły się do wytoczenia o nie jednego powództwa, uznać należy, że powód traktował należność pieniężną przysługującą mu na podstawie opisanych w pozwie faktur jako jedną całość (skoro dochodził jej zapłaty w tym samym pozwie). W tej sytuacji dla potrzeb stosowania w niniejszej sprawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 08 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (poprzednio – o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 118 ze zmianami) trzeba przyjąć, że powód dochodził w sprawie o sygn. akt IX GNc 1286/18 jednej należności głównej i w związku z tym przysługuje mu zapłata jednej kwoty rekompensaty przewidzianej w wyżej przywołanym przepisie. Innymi słowy, powodowi na podstawie wyżej opisanego przepisu przysługuje zryczałtowana rekompensata kosztów odzyskiwania należności w kwocie stanowiącej równowartość 40 euro, a nie 44-krotność tej samej kwoty. Przy dokonywaniu interpretacji wyżej przywołanego przepisu (tj. art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 08 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (poprzednio – o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 118 ze zmianami) nie można bowiem abstrahować od oczywistego, wynikającego z brzmienia tego przepisu, celu regulacji prawnej, którym jest zapewnienie wierzycielowi zwrotu kosztów poniesionych w celu odzyskania przysługującej mu należności pieniężnej. Podkreślić należy, że taki sam cel omawianej regulacji prawnej wynika z treści aktu normatywnego, który stał się podstawą do wprowadzenia do polskiego porządku prawnego ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (poprzednio – o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 118 ze zmianami). Art. 6 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 roku w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych z dnia 16 lutego 2011 roku (Dz. Urz. UE. L Nr 48, str. 1) stanowi o tym, że państwa członkowskie zapewniają, aby wierzyciel był uprawniony do uzyskania od dłużnika co najmniej stałej kwoty 40 euro w przypadku, gdy odsetki za opóźnienia w płatnościach

stają się wymagalne w ramach transakcji handlowych (ust. 1) i zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia tego, aby stała kwota, o której mowa w art. 6 ust. 1 dyrektywy, była płacona bez konieczności przypomnienia jako rekompensata za koszty odzyskiwania należności poniesione przez wierzyciela (ust. 2). Rekompensata przewidziana wyżej przywołanym przepisem ustawowym ma wprawdzie charakter zryczałtowany, jednakże nie można jej uznać za całkowicie oderwaną od faktycznie poniesionych przez wierzyciela kosztów odzyskiwania należności – nie sposób bowiem twierdzić, że rekompensata ta ma pełnić funkcję inną niż odszkodowawcza (choćby odszkodowanie to ma charakter zryczałtowany), a w szczególności nie można przyjąć, że obowiązek zapłaty kwoty rekompensaty miałby stanowić swego rodzaju karę ustawową dla opóźniającego się w zapłacie dłużnika, całkowicie oderwaną od realnego poziomu faktycznych lub choćby potencjalnie prawdopodobnych wydatków wierzyciela związanych z odzyskiwaniem należności. Skoro sam wierzyciel w ramach czynności zmierzających do odzyskania należności pieniężnej wynikającej z więcej niż jednej faktury traktuje przypadające mu od dłużnika świadczenia pieniężne jako części tej samej należności (tzn. obejmuje je jednym pismem sądowym – pozwem) i nie podejmuje odrębnych działań w celu dochodzenia świadczeń wynikających z niektórych tylko faktur, to tym samym przysługuje mu tylko jedna rekompensata na podstawie wyżej przywołanego przepisu (tak Sąd Okręgowy w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 października 2018 roku, sygn. akt II C 1052/18).

Nadto Sąd wziął również pod uwagę, że pozwany wprawdzie jest spółką prawa handlowego, ale jest to podmiot specyficzny – szpital publiczny, nie prowadzący przecież wyłącznie działalności komercyjnej i nie nastawiony na osiągnięcie celu gospodarczego (zysku). Jest on także wprawdzie zobowiązany do wydatkowania środków publicznych w sposób celowy i oszczędny, umożliwiający terminową spłatę zobowiązań w wysokości i terminach zgodnych z umową, ale z racji sposobu finansowania udzielanych świadczeń – co do których powód niewątpliwie posiadał wiedzę – a przekazywanych przez publicznego płatnika – często z opóźnieniem, w niewystarczającej wysokości nie uwzględniając kosztów tzw. nadwykonań – powód winien był liczyć się z możliwością wystąpienia opóźnień w regulowaniu zobowiązań podejmując współpracę z takim podmiotem. Mimo tej wiedzy powód pozostawał w stosunkach handlowych z pozwanym, a więc uznać należy, że akceptował sytuacje związane z możliwością opóźnień w płatnościach.

Wreszcie Sąd zważył, że powód wystawiał pozwanemu po kilka faktur jednego dnia i nie przedłożył żadnych dowodów, z których wynikałoby, że zamówienie było składane kilkukrotnie w danym dniu, albo strony uzgodniły, że świadczenie między stronami mogło być spełnione częściami w oparciu o dostarczane faktury odpowiadające częściowemu zamówieniu. Sąd miał bowiem na uwadze, że w sprawie nie jest wiadomym, czy towar objęty fakturami z danego dnia objęty był jednym, czy więcej zamówieniami.

Dodatkowo warto wskazać, że przyznanie powodowi świadczenia w wysokości iloczynu liczby faktur i równowartości kwoty 40 euro za każdą fakturę prowadziłoby do wydatkowania przez pozwanego środków na cele niezwiązane z jego statutową działalnością prowadząc do dalszego uszczerbku dla bieżącego funkcjonowania.

W tych okolicznościach stwierdzić należy, że żądanie powoda w zakresie zapłaty rekompensaty za koszty odzyskania wierzytelności w zakresie przekraczającym jednokrotność równowartości 40 euro było bezzasadne.

W świetle powyższego Sąd uznał za zasadne żądanie powoda co do kwoty jednej rekompensaty stanowiącej równowartość kwoty 40 euro w przeliczeniu na złote polskie według określonej przez powoda kwoty 4,05 złotych (co mieści się w średnim kursie euro w kwocie 4,2779 złotych ogłoszonym przez Narodowy Bank Polski w dniu 31 lipca 2018 roku, tj. ostatnim dniu roboczym miesiąca poprzedzającym miesiąc, w którym świadczenie pieniężne wynikające z faktury numer (...) stało się wymagalne – jest to pierwsza ze wskazanych w sprawie faktur, która została opłacona przez pozwaną z opóźnieniem, a także w średnim kursie euro w kwocie 4,2953 złotych ogłoszonym przez Narodowy Bank Polski w dniu 31 sierpnia 2018 roku i w kwocie 4,2714 złotych z dnia 30 września 2018 roku).

Mając powyższe na uwadze Sąd w punkcie pierwszym wyroku na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 08 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (poprzednio – o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 118 ze zmianami) w zw. z art. 481 k.c. zasądził

od pozwanego Szpital (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 162 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 18 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty.

Uznając zaś dalej idące żądanie pozwu za niezasadne z przyczyn wskazanych wyżej, Sąd orzekł jak w punkcie drugim wyroku na podstawie powyższych przepisów w zw. z art. 6 k.c. stosowanych a contrario w zw. z art. 5 k.c.

Odnośnie kosztów procesu, to Sąd zważył, iż przepis art. 98 § 1 k.p.c. statuuje zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, w myśl której strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi poniesione przez niego koszty procesu. Przepis art. 100 k.p.c. wskazuje natomiast, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczonej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Niewątpliwie w niniejszej sprawie wskazać należy, że powód wygrał sprawę jedynie w nieznaczonej części żądania, tj. jedynie odnośnie kwoty 162 złotych, co stanowiło 2,27% żądania pozwu. W tej sytuacji w ocenie Sądu całością kosztów procesu należało obciążyć powoda, o czym Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z § 2 punkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 265) zasądzając od niego na rzecz pozwanego kwotę 1 817 złotych obejmującą zwrot kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1 800 złotych i zwrot opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych. Kosztami procesu w pozostałym zakresie Sąd obciążył powoda uznając je za uiszczone.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

• (...)

• (...)

• (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 03 stycznia 2020 roku